



Savo-Pielisen jätelautakunta

Aika 28.11.2024 klo 15:00 -

Paikka Valtuustotalo, lautakuntien kokoushuone (Suokatu 42) sekä Teams

Lisätietoja

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
1	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2	Pöytäkirjantarkastajat	4
3	Jätelautakunnan kokouspäivät kevätkaudella 2025	5
4	Jätetaksa 1.1.2025 alkaen	6
5	Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksa 1.1.2025 alkaen	21
6	Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksa 1.1.2025 alkaen	29
7	Jätehuoltoviranomaisen käyttösuunnitelma vuodelle 2025	33
8	Tiedonannot 28.11.2024	35



Osallistujat

	Nimi	Tehtävä
Läsnä	Eskelinen Tuomo	puheenjohtaja
	Piironen Martti	varapuheenjohtaja
	Eloranta Eero	jäsen
	Hotti Anu	jäsen
	Leskinen Laila	jäsen
	Pietikäinen Liisa	jäsen
	Pitkäjoki Tanja	jäsen
	Sottinen Herkko	jäsen
	Suvivirta Satu	jäsen
	Tuovinen Timo	jäsen
	Viljakainen Kaija	jäsen
	Saija Pöntinen	esittelijä
	Kaartinen Tiina	kaupunginhallituksen edustaja
	Susanna Väätäinen	muu osallistuja
Mari Karttunen	pöytäkirjanpitäjä	



1

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Savo-Pielisen jätelautakunta 28.11.2024

Esittelijä

Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös



2

Pöytäkirjantarkastajat

Savo-Pielisen jätelautakunta 28.11.2024

Esittelijä ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Päätösehdotus Pöytäkirja tarkastetaan tekniikan niin mahdollistaessa kokouksen päätyttyä tai viimeistään kokousta seuraavana päivänä. Pöytäkirja lähetetään puheenjohtajalle, pöytäkirjanpitäjälle ja pöytäkirjantarkastajille sähköisesti allekirjoitettavaksi. Pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa (www.kuopio.fi) kuntalain 140 §:n mukaisesti.

Valitaan pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa ovat jäsenet Eero Eloranta ja Tanja Pitkäjoki.

Päätös

**3****Jätelautakunnan kokouspäivät kevätkaudella 2025**

Savo-Pielisen jätelautakunta 28.11.2024
7802/00.01.02/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
etunimi.sukunimi@kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunnan kokousajankohdat kevätkaudella 2025 ovat torstai 27.3. ja torstai 22.5. Kokoukset järjestetään lähtökohtaisesti Kuopiossa. Tarvittaessa kokoukseen järjestetään etäosallistumismahdollisuus.

Mikäli asioiden käsittelytilanne sitä vaatii, on kokousta mahdollista siirtää. Jos lautakunnassa käsiteltäviä päätösasioita ei ole, on kokous mahdollista perua. Tarvittaessa voidaan pitää ylimääräisiä kokouksia. Esittelijä ilmoittaa kokousmuutoksista lautakunnan jäsenille puheenjohtajaa kuultuaan.

Päätös**Selostus**

Kuopion kaupungin hallintosäännön 131 §:n mukaisesti toimiten päättää kokouksensa ajan ja paikan. Savo-Pielisen jätelautakunta on toimintavuosinaan pitänyt 3–5 kokousta vuodessa.

Kevätkaudelle 2025 on arvioitu tarvittavan aikaisempien vuosien tapaan kaksi kokousta. Kokousmäärään tai kokousajankohtiin voidaan tehdä perustelluista syistä muutoksia. Oikein mitoitettulla kokousmäärällä varmistetaan lautakuntatoiminnan taloudellisuus ja tehokkuus.

Liitteet

**4****Jätetaksa 1.1.2025 alkaen**

Savo-Pielisen jätelautakunta 28.11.2024
6566/14.06/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta hyväksyy kunnan ensisijaiselle jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvien jätehuoltopalvelujen taksan liitteenä olevan ehdotuksen mukaisena jätelain 79 §:n nojalla. Jätetaksa tulee voimaan 1.1.2025. Jätetaksa astuu voimaan kuntalain 143 §:n mukaisesti, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. Jätetaksa on voimassa toistaiseksi, kunnes erikseen muuta päätetään. Taksa kumoaa voimaantullessaan jätelautakunnan hyväksymän edellisen jätetaksan.

Jätetaksa annetaan yleisesti tiedoksi jätelain 79 §:n ja kuntalain 108 §:n mukaisesti pitämällä se nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla (www.jatelautakunta.fi) ja vastuukunnan eli Kuopion kaupungin verkkosivuilla 2.12.2024–8.1.2025. Lisäksi tieto lähetetään muihin toimialueen kuntiin, jotka voivat julkaista sen omilla verkkosivuillaan. Jätelautakunnan verkkosivuilla taksa on saatavilla myös nähtävilläpitoajan jälkeen.

Päätös**Selostus**

Savo-Pielisen jätelautakunta käsitteli jätetaksaluonnoksen kokouksessaan 2.10.2024 § 14. Nyt päivitetty jätetaksa esitetään hyväksyttäväksi siten, että se tulee voimaan vuoden 2025 alussa.

Jätetaksassa määritellään maksut jätehuoltopalveluille, jotka kunnallinen jäteyhtiö Jätekuikko järjestää jätelain 32 §:n mukaisesti kotitalouksille sekä kunnalliselle hallinto- ja palvelutoiminnalle. Taksaa sovelletaan myös hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvään yhdyskuntajätteeseen niin kauan kuin kunta on jätelain 32 a §:n mukaisesti vastuussa mainitun jätteen jätehuollon järjestämisestä.

Jätelakiin on esitetty muutosta, jolla rajataan pieni osa asumisessa syntyvistä jätteistä kunnan jätehuollon järjestämisvastuun ulkopuolelle (HE 103/2024 vp). Kunnan vastuulta on siirtymässä jätteen haltijan vastuulle asumista tarjoavien sosiaali- ja terveyspalvelujen toimipaikkojen ja laitosasumisen jätehuolto. Koska muutos on tulossa voimaan vasta 1.1.2026, sovelletaan taksaa vuoden 2025 loppuun saakka myös em. jätehuoltoon, jos toimija ei käytä oikeuttaan siirtyä järjestämään jätehuolto itse kuuden kuukauden irtisanomisajalla.



Jätetaksan perusrakenne säilyy ennallaan: kotitalouksien jätemaksu koostuu perusmaksusta ja järjestetyn jätehuollon maksusta. Suurin osa taksan mukaisista maksuista nousee, sillä jätteiden käsittelykustannukset ja kilpailutettujen jätteenkuljetusten kustannukset ovat kasvaneet. Lisäksi jäteyhtiön kasvaneet asiakaspalvelun, rekisterityön ja tietojärjestelmien kustannukset sekä yleinen kustannustason nousu vaikuttavat maksuihin. Osa jätemaksuista pysyy kuitenkin myös ennallaan ja joihinkin maksuihin kohdistuu jopa pieniä hinnan alennuksia.

Maksujen korotukset kohdistuvat perusmaksuun, sekajäteastioiden tyhjennysmaksuihin ja aluekeräysmaksuihin. Biojäteastioiden tyhjennysmaksut pysyvät ennallaan. Pakkausjätteiden tyhjennysmaksuista osa nousee ja osa laskee, kun siirrytään kustannusperusteiseen jätelajikohtaiseen hinnoitteluun, jossa otetaan huomioon pakkausjätteiden keräyksestä rajatusti saatavat tuottajayhteisöjen korvaukset. Myös lisäpalvelumaksuihin ja lajitteluasemien vastaanottomaksuihin tulee muutoksia. Tasokorotus kotitalouksien jätehuollon vuosikustannuksiin on kiinteistön jätehuollon järjestämistavasta ja palveluista riippuen noin 2–8 %.

Kuuleminen jätetaksasta

Jätelautakunta asetti kokouksessa käsittelemänsä jätetaksaluonnoksen nähtäville ajalle 7.10.-31.10.2024. Asiassa varattiin vaikutusmahdollisuudet kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus. Alueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille annettiin mahdollisuus esittää asiasta lausunnot.

Taksaluonnoksesta annettiin kuusi lausuntoa. Lausunnon antoivat Nurmeksen kaupunki, Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen, Tervon ja Vesannon ympäristönsuojeluviranomainen, Tuusniemen kunta, Lieksan kaupunki sekä Outokummun kaupunki. Lisäksi yksi kuopiolainen asukas esitti taksasta mielipiteensä. Lausunnot ja mielipide on koottu liitteenä oleviin yhteenvedoihin, minkä lisäksi ne ovat nähtävänä alkuperäisinä kappaleina jätelautakunnan kokouksessa. Yhteenvedoissa on tuotu esille myös se, miten lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt muutosehdotukset on otettu huomioon taksaehdotuksen valmistelussa.

Keskeisimmät kuulemisaineistossa esitetyt asiat ja niiden huomioon ottaminen

Annetuissa lausunnoissa on todettu, että jätetaksalla ohjataan kiitettävästi jätelain mukaisen etusijajärjestyksen noudattamiseen. Tätä etusijajärjestyksen edistämisen tärkeyttä on myös painotettu. Maksumuutoksista on todettu, että niiden perusteet on esitetty selkeästi ja muutokset ovat pääosin perusteltuja.

Outokummun kaupungin lausunnossa on painotettu sitä, että taksan on oltava kustannusvastaava, mitä se kokonaisuutena onkin. Lausunnossa on pidetty perusmaksun korotusta muista maksuista poiketen negatiiviseen suuntaan ohjaavana toimenpiteenä, kun taas muutoin maksujen on katsottu ohjaavan sekajätteen määrän vähentämiseen ja lajittelun tehostamiseen. Perusmaksun yksi keskeinen tarkoitus on kattaa sellaisia käyttöhetkellä veloittamattomia palveluja, joilla ohjataan oikeanlaiseen lajitteluun (esim. ekopisteet ja vaarallisten



jätteiden keräys). Riittävä perusmaksun taso turvaa asukkaille tämän palveluverkoston.

Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnossa on esitetty muutosta vieraskasvilajien vastaanoton hinnoitteluun. Vieraskasvilajien maanpäällisiä osia vastaanotetaan tällä hetkellä Jätekuon lajitteluasemilla pääosin maksullisena jätteenä. Ympäristönsuojeluviranomainen on esittänyt, että vastaanotto muutettaisiin maksuttomaksi. Asiaa on läpikäyty Jätekuon kanssa lausunnon myötä ja taksaa on päädytty muuttamaan siten, että kotitaloudet voivat tuoda vieraskasvien maanpäällisiä osia kaikille lajitteluaseille pienkuormina maksutta. Kustannuksen on arvioitu olevan kokonaisuudessaan pieni, ja muutoksella voidaan kannustaa asukkaita huolehtimaan lähiympäristöstään.

Kuopiolaisen asukkaan antamassa mielipiteessä on esitetty muutosta jätehuollon perusmaksun laskutukseen. Mielipiteen mukaan asuntokohtainen perusmaksulasku tulisi lähettää suoraan jokaiseen asuntoon, jotta se määräytyisi täsmälleen taksan suuruisena kullekin asunnon omistajalle/asukkaille, eikä osana asunto-osakeyhtiön keräämää vastiketta. Tämän mielipiteen myötä ei ole tehty muutoksia taksaehdotukseen. Jätelain mukaisesti jätemaksuvelvollinen on kiinteistön haltija tai muu jätteen haltija, jonka jätteen jätehuollon kunta järjestää. Kun kyseessä on rivi- tai kerrostalo, maksuvelvollinen siis on tyypillisesti asunto-osakeyhtiö tai vuokrataloyhtiö. Jätelain perusteella ei ole perusteita kohdistaa maksuja tämän tahon sijaan suoraan asunnon omistajaan tai asukkaaseen. Tällainen muutos ei olisi myöskään toteutettavissa ilman kohtuutonta työmäärää ja kustannuksia, kun otetaan huomioon mm. suuri asuntojen määrä, omistus- ja asumistilanteissa tapahtuvat lukuiset muutokset ja se, etteivät kaikki tiedot ole saatavissa jätehuoltoviranomaisen käytettävissä olevista rekistereistä.

Muutokset taksaluonnokseen nähden

Taksaa on käyty läpi Jätekuon palvelutuotannon ja laskutuksen vastuuhenkilöiden kanssa. Taksaan on tehty vielä taksaluonnokseen nähden joitakin muutoksia tämän keskustelun ja esitettyjen lausuntojen pohjalta.

Taksaehdotukseen on tarkennettu luonnokseen nähden sitä, miten aluekeräyspisteen ympärivuotiseen käyttöön oikeuttava maksu laskutetaan asukkailta: laskutus tehdään kahdessa tai tätä useammassa erässä, jotta yhden erän suuruus ei ole liian suuri. Lisäksi on tarkennettu sitä, että kompostointi vaikuttaa biojätteen aluekeräyspistemaksuun jo kompostointi-ilmoitusta seuraavan kuukauden alusta lähtien, ei vasta seuraavan laskutuskauden alusta.

Lisämaksujen tuntiveloitusta koskevaa kohtaa on tarkennettu koskien tilanteita, joissa jätteenkeräyspisteestä siivotaan sinne kuulumatonta jätettä. Maksua voidaan soveltaa myös keräyspisteiden lähellä olevan jätteen siivoamiseen sekä jätteen kuljettamiseen asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Maksu määrätään sille, joka on tuonut jätettä keräyspisteelle tai sen läheisyyteen, jos tämä taho on tiedossa.



Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen esittämän lausunnon myötä taksan lajitteluasemien hinnoittelua koskevaan kohtaan on tarkennettu sitä, että kotitalouksilta otetaan vastaan veloituksetta pienkuormat vieraskasvilajien maanpäällisiä osia.

Edellä esiteltyjen asiamuutosten lisäksi taksaan on tehty joitakin teknisluontoisia täsmennyksiä.

Vaikutusten arviointi

Jätetaksamuutosten vaikutukset on arvioitu luonnosvaiheessa. Taksaan ei ole tehty luonnokseen nähden sellaisia muutoksia, joiden myötä vaikutukset olisi arvioitava laajasti uudelleen. Taksaan tehdyt tarkistukset koskien jätemaksujen laskutusta ovat asiakkaiden kannalta positiivisia. Vieraslajikasvien veloitusettoman vastaanoton käyttöönotto vaikuttaa samoin positiivisesti asukkaisiin ja myös ympäristöön. Tuntihintaveloituksen tarkentaminen mahdollistaa sen käytön laajemmin siten, että maksut saataisiin kohdistettua jätteenkeräyspisteelle tai sen läheisyyteen jätteitä tuoneille tahoille, mikä noudattaa aiheuttaja maksaa -periaatetta.

Sovelletut säännökset

Hallintolaki (434/2003) 41 §
Jätelaki (646/2011) 32, 32 a, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84 ja 137 §
Kuntalaki (410/2015) 108 ja 143 §

Liitteet

Ehdotus jätetaksaksi 1.1.2025 alkaen
Lausunnot jätetaksasta vastineineen
Mielipide jätetaksasta vastineineen

Savo-Pielisen jätelautakunta 02.10.2024 § 14

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
Hanna Kisonen, puh. 044 718 5667
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta asettaa jätetaksaluonnoksen vuodelle 2025 yleisesti nähtäville. Jätetaksassa määritellään maksut kunnallisille jätehuoltopalveluille, jotka Jätekuikko järjestää kotitalouksille ja kunnille.

Jätelautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä taksaluonnoksesta. Lisäksi jätelautakunta varaa alueen toimialueen kunnille ja kuntien



ympäristönsuojeluviranomaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen asiasta.

Jätetaksaluonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla 7.10.-31.10.2024. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen jätetaksaan tehdään tarvittaessa muutoksia ja se tuodaan jätelautakunnalle päätettäväksi. Jätelautakunnan on tarkoitus hyväksyä taksa loppuvuonna 2024, jotta taksamuutokset voivat tulla voimaan 1.1.2025.

Päätös

Merkitään, että Jättekukon toimitusjohtaja Arto Ryhänen oli kuultavana tämän asian esittelyn aikana ja poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen. Merkitään että Kaija Viljakainen liittyi kokoukseen tämän asian esittelyn alussa.

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Kunnan on perittävä jätelain (646/2011) 78 §:n mukaisesti järjestämästään jätehuollosta jätemaksua, jolla katetaan sille jätehuoltotehtävien hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Jätelain 79 §:n mukaan maksujen perusteista määrätään jätetaksassa.

Jätetaksa koskee kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvia jätteitä. Kunta vastaa jätelain 32 §:n perusteella asumisessa sekä kunnallisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta. Lisäksi kunta vastaa liikehuoneistoissa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuollosta, kun jäte kerätään yhdessä em. jätteiden kanssa. Vielä siirtymäaikana vuoden 2025 loppuun saakka kuntavastuulle kuulu myös hyvinvointialueiden hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän yhdyskuntajätteen jätehuolto.

Valtioneuvosto on hyväksynyt 19.9.2024 esityksen jätelain muuttamisesta. Lakiesityksessä kavennetaan edelleen kunnan jätehuoltovastuuta hallitusohjelman mukaisesti. Esityksen mukaan kunnan vastuu jätehuollosta rajataan siten, että asumista tarjoavien sosiaali- ja terveystieteiden palvelujen toimipaikkojen ja laitosasumisen jätehuolto siirtyy jätteen haltijan vastuulle. Tämä muutos on kuitenkin tulossa voimaan vasta 1.1.2026, joten muutoksella ei pitäisi olla vielä suurta vaikutusta jätemaksuihin. Jonkin verran kiinteistöjä voi siirtyä pois kunnan jätehuoltojärjestelmästä jo vuoden 2025 aikana, koska jätteen haltija voi siirtyä käyttämään kunnallisten palvelujen sijaan yksityisen jätehuoltoyrityksen palveluja kuuden kuukauden irtisanomisajalla.

Taksaperiaatteina kustannusvastaavuus ja ohjaavuus

Kunnallinen jätehuolto on rahoitettava jätelain 78 §:n perusteella kokonaan palveluista perittävillä maksuilla eli verovarot ei voi palvelujen toteuttamiseen käyttää. Jätelaissa on säädetty myös aiheuttamisperiaatteesta (20 §), jonka mukaan jätteen tuottaja tai haltija vastaa jätehuollon kustannuksista. Nämä



säännökset edellyttävät jätetaksan kustannusvastaavuutta. Jättemaksuilla katetaan kaikki kunnallisen jäteyhtiön, Jätekukon, järjestämät lakisääteiset jätehuoltopalvelut, kuten jätteiden keräys, kuljetus ja käsittely, viestintä ja palveluneuvonta sekä jätehuollon kehittäminen ja investoinnit. Myös lakisääteisten jätehuollon viranomaistehtävien hoitaminen eli jätelautakunnan kustannukset katetaan jättemaksuilla.

Jätelaissa on säädetty siitä, että jätetaksan on mahdollisuuksien mukaan kannustettava jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseen sekä etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon. Tämä tarkoittaa kannustamista jätteen synnyn ehkäisyyn, tuotteiden uudelleenkäyttöön ja jätteiden kierrättämiseen. Jätelain mukaan jättemaksujen on lisäksi vastattava kunnan tarjoamaa jätehuollon palvelutasoa.

Jotta jätetaksassa toteutuu sekä kustannusvastaavuus että ohjaavuus, on jättemaksujen katettava kokonaisuutena jätehuollon kulut, mutta samalla taksassa kevennetään niiden toimintojen ja palvelujen maksuja, joiden katsotaan edistävän etusijajärjystä. Yksittäinen jättemaksu ei näin ollen ole välttämättä kustannusvastaava, vaan kustannusvastaavuus muodostuu taksan mukaisten jättemaksujen kokonaisuudesta.

Taksan ohjaavuus toteutuu käytännössä siten, että kiinteistön haltijat voivat useimmiten pienentää jättemaksua vähentämällä kiinteistöllä syntyvän jätteen määrää ja lisäämällä jätteiden kierrätystä. Kustannusvastaavuuden periaatteen vuoksi huolehditaan kuitenkin samalla siitä, että kaikki asiakkaat osallistuvat jätehuollon yleisen palveluverkoston kustannuksiin ja maksuilla saadaan katettua riittävästi kunkin asiakkaan jätehuoltopalvelujen kuluja.

Taksan valmistelu ja päätöksenteko

Jätetaksan valmistelun lähtökohtana on jätelain asettamat raamit. Taksavalmistelussa on otettu huomioon myös Suomen Kuntaliiton antamat ohjeet ja Itä-Suomen jätehuoltoviranhaltijoiden kesken laaditut yhteiset periaatteet alueen taksoille. Taksan perusrakenne on valtakunnallisesti ja alueellisesti linjattujen suositusten mukainen, mutta siinä on otettu huomioon toimialueen erityispiirteet ja jätehuollon kustannusrakenteet.

Laskelmat eri jätehuoltopalvelujen kustannuksista on tehty kunnallisessa jäteyhtiössä ottaen huomioon sen, että palvelut ovat jätelautakunnan asettaman jätehuollon palvelutason mukaisia. Laskelmat perustuvat sekä yhtiön itse toteuttamien että sen kilpailuttamien palvelujen kustannuksiin. Taksa on valmisteltu näiden laskelmien pohjalta jätelautakunnan viranhaltijoiden toimesta. Valmistelussa on tehty tiivistä yhteistyötä viranhaltijoiden ja jäteyhtiön yhteyshenkilöiden kesken.

Taksa-asiakirjassa määritellään taksan soveltamisala ja -periaatteet, luettelaa käytössä olevat jättemaksut ja kerrotaan, mihin maksut perustuvat. Jätelautakunta määrittelee jätelain sallimissa puitteissa jätetaksapäätöstä tehdessään maksujen nimikkeet, kohteet ja suuruuden. Jätelautakunnan on



kuitenkin huolehdittava siitä, että kaikki kunnallisten jätehuoltopalvelujen kustannukset saadaan katettua taksan mukaisilla maksuilla.

Jätelautakunnan alaisuudessa toimiva viranhaltija määrää jätemaksut kiinteistön haltijoille jätetaksan mukaisesti siten kuin jätelain 81 §:ssä säädetään. Jättemaksut suoritetaan jäteyhtiölle, joka toimii jätelautakunnan lukuun hoitaen laskutuksen ja maksukertymien seurannan.

Jätetaksan rakenne ja hinta-alueet

Kotitalouksien jätemaksu on kaksiosainen: maksu koostuu perusmaksusta ja järjestetyn jätehuollon maksusta. Muiden kunnan jätehuollon järjestämistä vastaavien kuuluvien kiinteistöjen, kuten kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöjen, jätemaksu muodostuu järjestetyn jätehuollon maksusta. Tähän jätetaksan perusrakenteeseen ei esitetä muutoksia.

Perusmaksu on asuinhuoneisto- ja vapaa-ajan asuntokohtainen vuosimaksu, joka määräytyy kaikille asumiseen ja vapaa-ajan asumiseen käytettävillä tai käytettävissä olevilla kiinteistöillä. Perusmaksun lisäksi kiinteistöille määräytyy maksut jäteastioiden tyhjennyksistä taikka aluekeräyspisteen tai korttelikeräyksen käytöstä. Näiden maksujen ohella asiakkaille voi tulla heidän käyttämiensä palvelujen mukaisesti lisäpalvelumaksuja ja lajitteluasemilla asioinnin yhteydessä pienkuormamaksuja.

Jättemaksut ovat suurelta osin yhtenäiset koko Savo-Pielisen jätelautakunnan toiminta-alueella. Koska kilpailutettujen jätteenkuljetusten kustannukset poikkeavat kuitenkin eri alueiden välillä, nämä erot on otettu huomioon jäteastiatyhjennysten hinnoissa. Jäteastiatyhjennyksille on käytössä entiseen tapaan kaksi eri hinta-aluetta: 1) Kuopio, Siilinjärvi ja Pieksämäki ja 2) muut kunnat. Hinnoittelurakenteen tarkoitus on pitää jätemaksut koko alueella kohtuullisina ja tasapuolisina, mutta toisaalta huomioidaan maksujen riittävä kustannusvastaavuus.

Yleistä taksamuutosten perusteista ja tasosta

Jättemaksujen tasoon on tulossa korotusta erityisesti jätteiden käsittelykustannusten nousun vuoksi. Pientä kasvua on myös kilpailutettujen jätteenkuljetusten kustannuksissa. Lisäksi jäteyhtiön kasvaneet asiakaspalvelun, rekisterityön ja tietojärjestelmien kustannukset sekä yleinen kustannustason nousu vaikuttavat maksuihin.

Maksujen korotukset kohdistuvat perusmaksuun, sekajäteastioiden tyhjennysmaksuihin ja aluekeräysmaksuihin. Pakkausjätteiden tyhjennysmaksuissa siirrytään yhtenäisestä hinnoittelusta kustannusperusteiseen jätelajikohtaiseen hinnoitteluun, minkä lisäksi otetaan huomioon tuottajayhteisöjen maksamat korvaukset kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen järjestämistä. Nämä muutokset osin laskevat ja osin nostavat pakkausjätteiden tyhjennyshintoja. Muutoksia on tulossa myös lisäpalvelumaksuihin ja lajitteluasemien vastaanottomaksuihin.



Kokonaisuudessaan tasokorotus kotitalouksien jätehuollon vuosikustannuksiin on kiinteistön jätehuollon järjestämistavasta ja palveluista riippuen noin 2–8 %. Jätehuollon kustannukset nousevat maksumuutosten myötä vakituisilla asunnoilla tyypillisissä tilanteissa noin 0,30–1,50 euroa kuukaudessa, vapaa-ajan asunnoilla noin 0,20 euroa kuukaudessa.

Kaiken kaikkiaan Jätekeskustalon toteuttamien jätehuoltojen arvioidut kustannukset vuodelle 2025 ovat 18 955 000 euroa, kun otetaan huomioon nykyiset kunnan ensisijaiselle ja toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon kustannukset sekä sidosyksikköpalvelujen kustannukset (pl. jätekeskustoiminta sekä saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuoltokokonaisuus).

Perusmaksu

Perusmaksulla katettavat kustannukset

Jätelain 78 §:n mukaisella perusmaksutuotolla järjestetään sellaiset asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjä varten tarjottavat jätehuoltojen palvelut, joista ei ole käytännössä mahdollista tai perusteltua periä jätteen aiheuttamisperiaatteen mukaista, palvelun käytön määrään perustuvaa maksua. Tällaiset palvelut ovat tyypillisesti asiointihetkellä maksuttomia tai vahvasti tuettuja.

Perusmaksu koostuu perusosasta ja jätelautakuntaosasta. Perusosalla katetaan Jätekeskustalon järjestämä neuvonta ja viestintä, kotitalouksien vaarallisten jätteiden keräys, lajitteluasemien rakenteet ja ylläpito, poistotekstiilien keräys sekä Rinki-ekopisteverkostoa täydentävät ekopisteet. Lisäksi perusosalla katettavaksi on siirretty jätehuollon asiakasrekisterin sekä kompostointirekisterin ylläpitotyön kustannuksia. Perusmaksun jätelautakuntaosalla katetaan kuntien yhteisen jätehuoltoviranomaisen eli jätelautakunnan toiminta.

Perusmaksun tasoon vaikuttavat keskeiset muutokset

Jätekeskustalon järjestämien palveluverkoston kustannuksissa ei ole tapahtumassa merkittäviä muutoksia. Lajitteluasemien rakenteisiin, ekopisteisiin ja poistotekstiilin keräykseen tehdään vuonna 2025 vain vähäisiä muutoksia, joten niiden kustannusten odotetaan pysyvän ennallaan. Vaarallisen jätteen vastaanoton kustannukset ovat nousseet jonkin verran jättemäärissä tapahtuneiden muutosten myötä, mikä otetaan huomioon perusmaksutasossa.

Rekisterien ylläpito on palvelu, joka voidaan jätelain mukaisesti kattaa perusmaksulla. Rekisterityön kustannukset katettiin joitakin vuosia sitten perusmaksulla, mutta ne siirrettiin katettavaksi sekajättemaksuilla tilanteessa, jossa perusmaksuun kohdistui voimakkaita korotuspaineita. Tällä hetkellä suurimmat korotukset kohdistuvat sen sijaan sekajättemaksuihin. Jotta mikään maksu ei nouse kohtuuttoman paljon, on rekisterinpidon henkilöstökustannuksia siirretty katettavaksi perusmaksulla. Lähtökohtaisesti nämä kustannukset soveltuvatkin kustannettavaksi perusmaksulla, koska rekisterityö kohdistuu kaikkiin asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöihin riippumatta siitä, miten paljon kiinteistöllä tuotetaan jätettä.

Perusmaksun luokittelu ja taso



Perusmaksua maksavia vakituisia asuntoja on reilu 123 000 kpl ja vapaa-ajan asuntoja vajaa 35 000 kpl. Perusmaksussa on vakituksille asunnoille kaksi eri maksuluokkaa. Perusmaksun suuruuteen vaikuttaa se, onko biojätteelle erilliskeräys tai kompostointi kiinteistöllä eli perusmaksuun on sisällytetty lajitteluun kannustava elementti. Jos biojäte laitetaan sekajätteen joukkoon, on perusmaksu suurempi kuin niillä kiinteistöillä, joilla biojäte lajitellaan. Vapaa-ajan asuntojen perusmaksulle on yksi maksuluokka.

Perusmaksua maksavien asiakkaiden kokonaismäärässä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia. Sen sijaan huomattava muutos aikaisempaan nähden on se, että suurimmissa taajamissa tuhansia vakituisia asuinkiinteistöjä on siirtynyt pienempään perusmaksuluokkaan, koska niillä on aloitettu jätehuoltomääräysten edellyttämä biojätteen erilliskeräys tai kompostointi. Tämä muutos vaikuttaa yleisesti perusmaksutasoon.

Vakituisten asuntojen perusmaksua esitetään nostettavaksi noin 2–3 euroa vuodessa. Niin kuin edellisenä vuonna, vakituisen asunnon alemmaa perusmaksuluokkaa esitetään korotettavaksi euromääräisesti vähemmän, mutta prosentuaalisesti hieman enemmän kuin korkeampaa perusmaksuluokkaa. Muutoksessa huomioidaan toisaalta ohjaavuus ja toisaalta se, että vakituisen asunnon korkeampi perusmaksuluokka ei nousisi kohtuuttoman suureksi osaksi jätemaksua. Vapaa-ajan asunnon perusmaksua esitetään nostettavaksi euron vuodessa. Muutokset tarkoittavat noin 6–8 %:n korotusta perusmaksuun.

Jäteastioiden tyhjennysmaksut

Jäteastioiden tyhjennysmaksuilla katettavat kustannukset

Jäteastioiden tyhjennysmaksut ovat maksuja kiinteistökohtaisten tai kiinteistöjen yhteisten kimppa-astioiden tyhjennyksistä. Tyhjennyshinnat on määritelty erikseen sekajätteelle ja kierrätettäville jätteille eli biojätteelle, kartonki-, muovija lasipakkauksille sekä metallille.

Sekajätteen tyhjennysmaksu muodostuu kuljetus- ja käsittelyosasta. Kuljetusosalla katetaan sekajätteen keräyksen ja kuljetuksen, kuljetusten järjestämisen, jäteastiapalvelun sekä astiapesujen kustannukset. Käsittelyosalla katetaan sekajätteen käsittelykustannukset eli poltto energiahyötykäyttöön Riikinvoiman ekovoimalaitoksella.

Sekajätteen tyhjennysmaksun käsittelyosalla katetaan ohjaavuuden aikaansaamiseksi sekajätteen jätehuollon lisäksi myös erilliskerätyn biojätteen kierrätyksen kustannukset eli käsittely biokaasulaitoksella. Samoin sekajätteen käsittelyosaan on sisällytetty pääosa kunnallisen jäteyhtiön hallinnon, asiakaspalvelun, tietojärjestelmien ja toimitilojen kustannuksista, jätekeskuksen kiinteitä kustannuksia sekä jätehuollon kehittämisen kustannuksia. Kun yleiset kustannukset ja osin kierrätettävien jätteiden kustannuksia katetaan sekajätteen maksuilla, kierrätettävien jätteiden hinnat pidetään pääosin sekajätettä matalampina. Tällä tavalla taksalla kannustetaan jätelain mukaisesti etusijajärjestyksen mukaiseen jätehuoltoon.



Biojätteen tyhjennyshinnalla katetaan ainoastaan biojätteen keräyksen ja kuljetuksen kustannukset (ml. jäteastiapalvelu ja astiapesut). Sekajätteen maksuilla subventoidaan voimakkaasti biojäteastian tyhjennyksiä, joten biojäteastian tyhjennyshinta on jopa noin puolet pienempi kuin kuljetuksen ja käsittelyn todelliset yhteenlasketut suorat kustannukset olisivat.

Pakkausjätteiden kiinteistöittäinen erilliskeräys kotitalouksista hoidetaan jätelain mukaisesti yhteistoiminnassa kuntien ja pakkausten tuottajien kesken. Yhteistoiminta tarkoittaa käytännössä sitä, että kunnallinen jäteyhtiö huolehtii pakkausjätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta kiinteistöiltä, kun taas pakkaustuottajat huolehtivat pakkausjätteiden käsittelystä. Pakkausjätteiden tyhjennysmaksuilla katetaan näin ollen ainoastaan keräyksen ja kuljetuksen suorat kustannukset (ml. jäteastiapalvelu ja astiapesut). Uutena taksassa otetaan huomioon pakkausjätteiden tuottajayhteisöjen maksamat korvaukset kuntien toteuttaman kiinteistöittäisen keräyksen toteuttamisesta, mitkä pienentävät osin kuljetuskustannuksia. Pakkausjätteiden käsittelystä ei tule kustannuksia, koska ne luovutetaan pakkausten tuottajille ilman maksua.

Sekajäteastioiden tyhjennysmaksut

Sekajäteastioiden tyhjennysmaksuja on tarvetta nostaa vuodelle 2025. Hinnankorotukseen vaikuttaa useat seikat, kuten kuljetuskustannusten nousu, muutokset käsittelykustannuksissa ja yleisten kustannusten kasvu (mm. asiakaspalvelun ja tietojärjestelmien nousseet kulut). Sekajätteen tyhjennysmäärien arvioidaan edelleen laskevan biojätteen lajittelun ja tyhjennysmäärien kasvaessa, millä on myös vaikutusta tyhjennysmaksuun, kun yleiset kustannukset jaetaan yhä pienenevälle sekajätteen tyhjennysmäärälle.

Sekajätteen tyhjennysmaksun kuljetusosaa esitetään korotettavaksi noin 4 %. Jäteukon kilpailuttamien, pakkaavilla jäteautoilla tehtävien jätteenkuljetusurakoiden hinnat on sidottu kuljetusindeksiin, jota vertaillaan urakoitsijasopimuksissa määriteltyjen vertailuajankohtien välillä. Aikaisemmin indeksikorotukset tehtiin kerran vuodessa, mutta uusissa kuljetusurakoissa tarkistukset tehdään kaksi kertaa vuodessa. Näin ollen indeksimuutokset eivät ole enää kokonaisuudessaan taksaa valmisteltaessa tiedossa, vaan ne on arvioitava jo tapahtuneen kehityksen pohjalta. Kuljetusosan korotusesitys perustuu tällaiseen jäteyhtiön tekemään arvioon.

Sekajätteen käsittelyosa nousee, koska Riikinvoiman ekovoimalaitoksella tapahtuvan energiahyötykäytön kustannukset ovat kasvaneet. Riikinvoimalla on ollut kuluneen vuoden aikana useita haasteita toiminnassa. Laiterikot ovat aiheuttaneet ylimääräisiä toiminnan seisahduksia, jolloin myös sähkön- ja lämmöntuotanto on ollut seisahduksissa. Korjauskustannukset ovat kasvattaneet Riikinvoiman menoja, ja laitoksen seisahdusten ajalta tulot ovat jääneet saamatta. Tilanne jatkuu voimalaitoksella haastavana, ja kasvaneet kustannukset on katettava sekajättemaksuilla.



Sekajätteen energiahyödyntämisen kustannusten nousun lisäksi sekajätteen käsittelyosan hintaan vaikuttaa korottavasti se, että sekajättemaksuilla katetaan biojätteen käsittelykustannukset. Biojätteen erilliskeräys on laajentunut ja laajenemassa vielä tänä syksynä, minkä vuoksi käsiteltävän biojätteen määrä on nousemassa. Samalla myös käsittelyn kokonaiskustannukset kasvavat.

Sekajäteastian tyhjennysmaksun korotus kohdistuu edellä mainituin perustein pieneltä osin kuljetusosaan ja isompina käsittelyosaan. Sekajäteastian tyhjennysmaksuja korotetaan jäteastian koosta riippuen noin 7–10 %. Syväkeräyssäiliöillä ja nostoperusteisesti tyhjennettävillä pintasäiliöillä korotus on 5–10 %. Hinnan korotus vaihtelee astiakoon mukaan, koska kuljetuskustannukset ovat yhtenäiset kaikilla jäteastioilla, mutta käsittelyhinnan osuus määräytyy astian koon ja sille lasketun keskimääräisen täyttöasteen mukaan. Koska hinnankorotus painottuu käsittelyosaan, on hinnankorotus suurin isoimmilla jäteastioilla.

Biojäteastioiden tyhjennysmaksut

Biojätteen kuljetusten kokonaiskustannusten arvioidaan hieman kasvavan tyhjennysmäärien lisääntyessä. Kuljetuskustannuksiin vaikuttaa lisäksi korottavasti kuljetusurakoissa huomioon otettavat indeksitarkistukset. Toisaalta kustannuksia laskee osalla alueesta alkava uusi biojätteen kuljetusurakka. Näin ollen on arvioitu, että kuljetuskustannukset saadaan kokonaisuudessaan katettua riittävästi nykyisen tasoilla maksuilla.

Biojätteen käsittelykustannusten arvioidaan nousevan kerättävän biojättemäärän kasvaessa, mutta tämä ei vaikuta biojäteastian tyhjennys hintaan, koska edellä esitetyn tavoin nämä kustannukset katetaan sekajättemaksuilla. Biojätteen tyhjennysmaksut esitetään siis pidettäväksi ennallaan.

Pakkausjätteiden tyhjennysmaksut

Pakkausten tuottajat ovat vastanneet 1.7.2023 alkaen yhteistoiminnassa kuntien kanssa pakkausjätteiden kiinteistöittäisestä erilliskeräyksestä kotitalouksilta. Tuottajat maksavat korvausta pakkausjätteiden keräys- ja kuljetustyöstä siten, että tuottajien kustannusvastuuksi muodostuu vähintään 80 % koko pakkausjätehuollon kokonaiskustannuksista. Kokonaiskustannuksiin lasketaan kiinteistöittäisen keräyksen ja kuljetuksen lisäksi tuottajien järjestämä aluekeräys, vastaanottotoiminnot sekä jätteiden käsittely mukaan lukien yrityspakkausten käsittely ja tuottajien hallintokulut. Maksettavaan korvaukseen vaikuttaa myös kerätyn jätteen laatu ja määrä. Korvausten määrä ei ole suoraan riippuvainen alueellisista pakkausjätteen erilliskeräyskuluista, vaan perustuu valtakunnalliseen keskimääräiseen laskentaan. Näiden kaikkien tekijöiden huomioon ottaminen laskennassa tarkoittaa käytännössä sitä, että tuottajien maksamat korvaukset kuntien järjestämästä kuljetuksesta eivät ole lähelläkään 80 % kuljetuskustannuksista, vaan huomattavasti vähemmän. Mahdollista on myös, ettei korvausta tule maksettavaksi lainkaan.



Tuottajat ovat maksaneet ensimmäiset korvaukset pakkausjätteiden kiinteistöittäisestä keräyksestä kunnalliselle jäteyhtiölle tänä syksynä. Korvausten vaikutus heijastuu tuottajien ja kuntien sopiman maksujärjestelmän perusteella takautuvasti jätetaksaan eli otetaan huomioon nyt ensimmäisen kerran. Korvaukset on ohjattava kiinteistökohtaisen pakkausjätehuollon järjestämiseen käytettäväksi pakkausmateriaalikohtaisesti. Aikaisemmin kaikille pakkausjätteille on ollut käytössä yksi yhtenäinen tyhjennyshinta, mutta nyt jokaiselle jätelajille on laskettu oma erillinen kuljetuskustannuksiin perustuva tyhjennyshinta. Tämän jälkeen tuottajayhteisöjen korvaus on viety taksaan kotitalouksien tyhjennysmaksua pienentävänä tekijänä, jos korvausta on tullut tai tulossa arvioiden mukaan tuottajayhteisöiltä niin paljon, että sillä on vaikutusta maksuun. Jos korvaussumma on alle 0,01 euroa per tyhjennys, sitä ei ole viety vielä taksaan. Tällainen korvaus huomioidaan vasta sitten, kun korvaussummaa on kertynyt niin paljon, että se on vähintään sentin per tyhjennys kaikille keräysvälineille. Näillä perusteilla korvaus vaikuttaa taksassa kartonkipakkausten ja metallin tyhjennyshintaan.

Uusien kuljetusurakoiden kustannusten huomioon ottaminen, pakkausjätelajikohtaiseen hinnoitteluun siirtyminen ja tuottajien maksamien korvausten vieminen taksaan muuttaa pakkausjätteiden tyhjennysmaksuja eri tavoin jätelajista riippuen. Kartonki- ja lasipakkausten sekä metallin tyhjennyshinnat laskevat kotitalouksilla. Muovipakkausten tyhjennysmaksu sen sijaan nousee. Syväkeräyssäiliöiden tyhjennysmaksut laskevat kauttaaltaan. Aikaisemmasta poiketen kotitalouksille ja muille asiakkaille on eri tyhjennyshinnat niillä pakkausjätelajeilla, joista saadaan korvausta tuottajilta, sillä tuottajien maksamat korvaukset kohdistetaan sopimusten mukaisesti vain kotitalouksien maksuihin.

Aluekeräysmaksut

Aluekeräysmaksu on asuinhuoneisto- ja vapaa-ajan asuntokohtainen käyttömaksu, joka oikeuttaa Jätekuon ylläpitämien sekajätteen keräyspisteiden käyttöön. Aluekeräyspisteiden käyttäjiksi liittyvät ne yhden tai kahden asunnon talot ja vapaa-ajan kiinteistöt, joilla ei ole käytössä omaa jäteastiaa tai kimppaastia. Aluekeräysmaksulla katetaan keräyspisteiden rakentaminen ja ylläpito (esim. siivous- ja kunnossapitokustannukset) sekä jäteastiatyhjennykset eli jätteen käsittely- ja kuljetuskustannukset.

Aluekeräyspisteen käyttöön oikeuttava maksu on jokaisessa jätelautakunnan toimialueen kunnassa samansuuruinen. Aluekeräyspisteen käyttöön on kolme eri maksuluokkaa vakituisille asunnoille sekä omat maksuluokat ympärivuotisesti käytettäville vapaa-ajan asunnoille ja kesäaikana (1.5.-30.9.) käytettäville vapaa-ajan asunnoille.

Kun aluekeräyspisteellä kerätään vain sekajätettä, tulee vakituiselle asunnolle maksu sekajätteen keräyksen käytöstä. Jos aluekeräyspisteellä on myös biojätteen keräys, määräytyy kiinteistölle hieman suurempi maksu, jolla katetaan myös biojätteen keräystä. Toisaalta tällöin kiinteistön perusmaksu laskee. Jos kiinteistöllä on kuitenkin kompostointi biojätteelle, ei aluekeräyspisteen biojätteen keräyksestä ole tarvetta maksaa. Vakituksilla asunnoilla on myös mahdollisuus käyttää aluekeräyspistettä pelkästään biojätteen keräykseen.



Kiinteistöllä voisi siis olla oma kiinteistökohtainen jäteastia sekajätteelle, mutta biojätteen voisi tuoda käyttömaksua vastaan lähialueella sijaitsevalle aluekeräyspisteelle.

Aluekeräysmaksua on tarvetta korottaa sekajätteen käsittelykustannusten kasvamisen vuoksi. Toisaalta aluekeräyspisteiden ylläpidon kustannusten arvioidaan hieman pienevän, koska vuodelle 2025 ei ole suunniteltu vuoden 2024 tapaan keräyspaikkojen parannuksia. Näin ollen maksutasoa esitetään korotettavaksi vain noin 2–3 %.

Korttelikeräysmaksut

Korttelikeräys on asuntoaluekohtainen, keskitetty jätteenkeräysjärjestelmä. Korttelikeräyksessä asuinalueelle järjestetään korttelikohtaiset tai usean korttelin yhteiset jätteenkeräyspisteet, joissa kerätään sekä sekajätettä että kierrätettäviä hyötyjätteitä. Kaikki asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöt käyttävät korttelikeräyksen alueilla Jäteukon järjestämiä keräyspisteitä, eikä alueilla ole käytössä kiinteistökohtaisia jäteastioita. Tähän mennessä korttelikeräys on toteutettu Siilinjärven Taivallahden pientalovaltaiselle asuinalueelle ja sitä ollaan toteuttamassa myös Kuopion Savilahden kerrostalovaltaiselle alueelle.

Korttelikeräyksen maksuilla katetaan korttelikeräyksen rakentamisen ja ylläpidon sekä jätteiden keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn kustannukset. Jotta sekajätteen käsittelyn kasvaneet kustannukset saadaan katettua, tehdään myös korttelikeräysmaksuihin maltillinen noin 2–3 %:n korotus.

Lisäpalvelujen maksut

Taksassa on määritelty erilliset maksut asiakkaiden tilaamille jätehuollon lisäpalveluille. Lisäpalvelumaksuja määräytyy asiakkaille myös tilanteissa, joissa jäteastian tyhjennyksestä aiheutuu kunnalliselle jäteyhtiölle normaalia poikkeavia kustannuksia esimerkiksi keräyspaikan olosuhteiden vuoksi.

Lisäpalvelujen hintoja esitetään tarkistettavaksi kustannusperusteisesti siten, että arvioitu kuljetusindeksikorotus eli noin 4 %:n tarkistus huomioidaan niissä hinnoissa, jotka liittyvät jätteiden keräykseen ja kuljetukseen. Myös muiden lisäpalvelujen hintaa tarkistetaan kustannusvastaavasti. Jätelavapalvelun (Lavakukon) hintaa esitetään osin laskettavaksi, koska uuden kilpailutuksen ansiosta palvelun tuottamisen kustannukset ovat pienentyneet jätteiden purkupaikan lähialueella (25 km säteellä jätekeskuksesta). Hinnan alennus kohdistuu puujäte- ja metallijätteen lavaan. Sen sijaan haravointijätteen sekä siivous- ja remonttijätelavan hinta pidetään suurin piirtein ennallaan, koska jätteiden käsittelykustannuksissa on tapahtunut nousua, vaikka lavan toimituskustannus on laskenut. Lavapalveluun liittyvä kuljetusmaksu tilanteissa, joissa lava vie jätteen jätekeskuksen lähialuetta kauemmaksi, nousee kilpailutuksessa saadun uuden hinnan mukaisesti.

Lisäpalvelujen maksuihin kuuluu myös maksu paperilaskusta tai paperisista laskuilmoituksista. Maksulla katetaan kunnalliselle jäteyhtiölle paperilaskuista aiheutuvia lisäkustannuksia, sillä tulostettavien ja postitse lähetettävien laskujen kustannukset ovat huomattavasti sähköisten laskujen kuluja suuremmat. Samalla



lisämaksu ohjaa asiakkaita veloitusettomien ja vähäjätteisten sähköisten laskutustapojen käyttöön. 1,50 euron lisämaksu otettiin käyttöön vuodelle 2023 ja se pidettiin samalla tasolla vuonna 2024. Nyt maksuksi esitetään 2,00 euroa, sillä tulostuksesta ja postituksesta jäteyhtiölle aiheutuvat kustannukset ovat nousseet useaan otteeseen maksun käyttöönoton jälkeen.

Lajitteluasemien pienkuormamaksut

Jätekukon ylläpitämiä lajitteluasemilla otetaan vastaan jätteitä, jotka eivät sovellu laatunsa tai määränsä puolesta kerättäväksi kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa. Pienkuormamaksuilla katetaan lajitteluasemilla vastaanotettujen jätteiden käsittelyn kustannukset. Lajitteluasemien rakenteet ja ylläpito katetaan sen sijaan jatkossakin pääosin perusmaksulla.

Kotitalouksilta vastaanotettavista pienkuormista suuri osa on maksuttomia. Maksutta otetaan vastaan entiseen tapaan vaaralliset jätteet, sähkö- ja elektroniikkaromu, metalli ja puujäte. Muusta jätteestä, kuten betoni- ja tiilijätteestä, energiahyödynnettävästä jätteestä tai loppusijoitettavasta jätteestä veloitetaan pienkuormamaksu. Maksullisia ovat esimerkiksi sekalaiset rakennus-, remontointi- ja purkujätteet, huonekalut ja muut vastaavat jätteet.

Lajitteluasemilla on käytössä eritasoiset pienkuormamaksut kotitalouksille ja muille asiakkaille. Kotitaloudet maksavat perusmaksussa lajitteluasemien rakenteiden ja ylläpidon kustannuksia, joten niille vastaanottomaksut ovat muita matalammat. Kotitaloudet myös voivat tuoda muita asiakkaita laajemmin jätteitä lajitteluasemille veloitusetta. Niille asiakkaille, jotka eivät maksa perusmaksua, vastaanottomaksuilla katetaan myös lajitteluaseman kiinteitä kustannuksia.

Vastaanotettujen pienkuormien määrä on jonkin verran pienentynyt, mikä on pienentänyt kokonaiskustannuksia. Yhtä kuormaa kohti kustannuksissa on sen sijaan jonkin verran kasvua, kun konetöiden ja jätteen käsittelyn kulut ovat kasvaneet. Tämän vuoksi pienkuormamaksuja esitetään korotettavaksi noin 4–5 %.

Vaikutusten arviointi

Taksamuutoksen ympäristövaikutukset arvioidaan kokonaisuudessaan neutraaleiksi. Taksan ei ennakoida aiheuttavan jätteen keräykseen, kuljetukseen tai vastaanottoon voimakkaasti vaikuttavia muutoksia. Joitakin vähäisiä ympäristövaikutuksia taksalla voi kuitenkin olla. Se, että biojätteen tyhjennysmaksut pysyvät ennallaan, kun sekajätteen tyhjennysmaksut nousevat, voi osaltaan kannustaa biojätteen lajitteluun, mikä on ympäristön kannalta positiivista. Kartonki- ja lasipakkausten sekä metallin tyhjennyshintojen alennukset voivat edistää paikoin niiden erilliskeräystä, kun taas kynnys muovipakkausten vapaaehtoiseen erilliskeräykseen voi hinnankorotuksen vuoksi nousta.

Jättemaksujen muutokset vaikuttavat asiakkaiden jätehuollon kokonaiskustannuksiin. Korotus kustannuksiin on asuinkiinteistöillä tyypillisesti noin 2–8 %. Tämä tarkoittaa noin 0,30–1,50 euron muutosta kuukautta kohti vakituisilla asunnoilla ja 0,20 euron muutosta vapaa-ajan asunnoilla.



Kustannuksiin vaikuttaa merkittävästi se, millaiset kiinteistön jätehuoltopalvelut ovat. Myös jätteen lajittelulla on vaikutusta kiinteistön jätemaksun suuruuteen.

Kiinteistöliiton ja Omakotiliiton tekemissä selvityksissä on arvioitu sitä, miten suuren osan asumisen kustannuksista jätehuoltokulut muodostavat. Kiinteistöliiton indeksitalo mittaa noin 60 suurimman kaupungin kuntakohtaisesti päätettäviä kiinteistönpidon kustannuksia kerrostaloissa. Jätelautakunnan alueen kunnista Kuopio on mukana indeksitalovertailussa. Kuopiossa jätehuoltokustannusten osuus vertailussa mukana olevista asumiskustannuksista on edellisvuosien tapaan noin 5 %.

Omakotiliiton selvitys kattaa 100 kuntaa ja siinä vertaillaan ns. tyyppiomakotitalon kunta- tai aluekohtaisia maksuja. Selvityksessä huomioon otettavia maksuja ovat kiinteistövero, lämmityssähkö, käyttösähkö, vesimaksut ja jätemaksu (sekajäte ja biojäte). Vuoden 2024 selvityksen mukaan jätemaksut muodostavat noin 6 % tyyppiomakotitalon kuluista. Vaikka jätemaksujen muutoksilla on vaikutusta asumisen kustannuksiin, kokonaiskustannuksissa niiden merkitys on vähäinen.

Taksa ei koske yritysten jätehuoltoa, joten alueella toimivien yritysten osalta yritysvaikutukset ovat neutraalit. Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvien yritysten jätehuoltopalvelujen maksut on määritelty erillisessä TSV-taksassa.

Liitteet

**5****Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksa 1.1.2025 alkaen**

Savo-Pielisen jätelautakunta 28.11.2024
6567/14.06/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta hyväksyy kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon taksan eli TSV-jätetaksan liitteenä olevan ehdotuksen mukaisena jätelain 79 §:n nojalla. TSV-jätetaksa tulee voimaan 1.1.2025. Jätetaksa astuu voimaan kuntalain 143 §:n mukaisesti, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. TSV-jätetaksa on voimassa toistaiseksi, kunnes erikseen muuta päätetään. Taksa kumoo voimaantullessaan jätelautakunnan hyväksymän edellisen TSV-jätetaksan.

TSV-jätetaksa annetaan yleisesti tiedoksi jätelain 79 §:n ja kuntalain 108 §:n mukaisesti pitämällä se nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla (www.jatelautakunta.fi) ja vastuukunnan eli Kuopion kaupungin verkkosivuilla 2.12.2024–8.1.2025. Lisäksi tieto lähetetään muihin toimialueen kuntiin, jotka voivat julkaista sen omilla verkkosivuillaan. Jätelautakunnan verkkosivuilla taksa on saatavilla myös nähtävilläpitoajan jälkeen.

Päätös**Selostus**

Savo-Pielisen jätelautakunta käsitteli kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätetaksan eli TSV-jätetaksan luonnoksen kokouksessaan 2.10.2024 § 15. Nyt päivitetty TSV-jätetaksa esitetään hyväksyttäväksi siten, että se tulee voimaan vuoden 2025 alusta lähtien.

TSV-jätetaksassa on määritelty maksut jätehuoltopalveluille, jotka kunnallinen jäteyhtiö Jätekuikko järjestää jätelain 33 §:n mukaisen kunnan toissijaisen järjestämisvastuun perusteella mm. elinkeinotoiminnalle sekä valtionhallinnolle ja seurakunnille. Maksut vastaavat pääosin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätetaksan maksuja, mutta maksuissa on joitakin eroja, koska kaikki TSV-taksan mukaiset maksut ovat kustannusvastaavia.

Sekajäteastioiden tyhjennysmaksut ovat nousemassa taksassa jätteen käsittely- ja kuljetuskustannusten nousun vuoksi. Biojätteen tyhjennyshinnat säilyvät ennallaan. Pakkausjätteissä siirrytään pakkausjätelajikohtaiseen hinnoitteluun, minkä myötä osa tyhjennysmaksuista nousee (muovipakkaukset), osa laskee (kartonki- ja lasipakkaukset sekä metalli). Kuljetuksiin liittyviä lisäpalvelumaksuja tarkistetaan kilpailutettujen kuljetusurakoiden indeksimuutosten pohjalta.



Lajitteluasemien ja jätekeskuksen vastaanottomaksuihin tulee muutoksia, joista suurin osa pohjautuu jätteen käsittelykustannusten nousuun.

Kuuleminen jätetaksasta

Jätelautakunta asetti kokouksessaan käsittelemänsä TSV-jätetaksaluonnoksen nähtäville ajalle 7.10.-31.10.2024. Asiassa varattiin vaikutusmahdollisuudet kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus. Alueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille annettiin mahdollisuus esittää asiasta lausunnot.

Taksaluonnoksesta annettiin kuusi lausuntoa. Lausunnon antoivat Nurmeksen kaupunki, Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen, Tervon ja Vesannon ympäristönsuojeluviranomainen, Tuusniemen kunta, Lieksan kaupunki ja Outokummun kaupunki. TSV-jätetaksaluonnoksen kanssa samaan aikaan oli nähtävillä kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksaluonnos, joten lausunnot on annettu pääosin yhteisesti molemmista taksoista. TSV-jätetaksaluonnokseen ei kohdistunut mielipiteitä. Lausunnot on koottu liitteenä olevaan yhteenvedoon, minkä lisäksi ne ovat nähtävänä alkuperäisinä kappaleina jätelautakunnan kokouksessa.

Keskeisimmät kuulemisaineistossa esitetyt asiat ja niiden huomioon ottaminen

Tuusniemen kunta on todennut yleisesti lausunnossaan, että on hyvä, että Jätekkukko tarjoaa kunnan toissijaisen jätehuollon järjestämisvastuun perusteella palveluja mm. yrityksille, valtiolle ja seurakunnille, jos ne eivät saa tarvitsemiaan palveluja yksityisiltä jätehuoltoalan yrityksiltä. Lisäksi on tuotu esille, että jäteastioiden tyhjennysmaksujen muutokset tulee toteuttaa samoin perustein kuin kotitalousasiakkaiden. Näin onkin tehty, huomioiden sen, ettei TSV-asiakkaiden maksuja kompensoida suoraan muilla maksuilla.

Outokummun kaupungin lausunnossa on todettu, että jätemaksujen tulee kattaa jätteiden käsittely- ja kuljetuskustannukset. Outokummun kaupungin sekä Pieksämäen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen ja Lieksan kaupungin lausunnoissa on todettu, että maksujen korotukset ovat perusteltuja. Nurmeksen kaupungin sekä Tervon ja Vesannon kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnoissa on viitattu taksojen ohjaavuuteen ja sen tärkeyteen. Taksan ohjaavuutta ei voida kuitenkaan toteuttaa TSV-jätetaksassa yhtä tehokkaasti kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon taksassa. Kustakin jätehuoltopalvelusta on laskutettava TSV-asiakkailta vähintään palvelun suorat kustannukset kattava hinta eli varsinaisia subventioita ei voida käyttää. TSV-jätetaksassakin kannustavuutta toteutetaan kuitenkin siten, että kaikki yleiset kulut katetaan sekajättemaksuilla ja vain keräyksen suorat kustannukset kierrätettävien jätteiden tyhjennysmaksuilla.

Lausuntojen pohjalta TSV-jätetaksaan ei ole ollut tarve tehdä muutoksia aiemmin käsiteltyyn taksaluonnokseen nähden. Taksaan on tehty ainoastaan joitakin teknisluontoisia täsmennyksiä.



Vaikutusten arviointi TSV-jätetaksaan tehtävien muutosten vaikutukset on arvioitu luonnosvaiheessa. Taksaan ei ole tehty luonnokseen nähden sellaisia muutoksia, joiden myötä vaikutukset olisi arvioitava uudelleen.

Sovelletut säännökset

Hallintolaki (434/2003) 41 §
Jätelaki (646/2011) 28, 33, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84 ja 137 §
Kuntalaki (410/2015) 108 ja 143 §

Liitteet

Ehdotus kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätteen taksaksi 1.1.2025 alkaen
TSV-jätetaksaluonnoksesta annetut lausunnot

Savo-Pielisen jätelautakunta 02.10.2024 § 15

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta asettaa luonnoksen kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvan jätehuollon taksaksi eli TSV-taksaksi yleisesti nähtäville. TSV-taksassa määritellään maksut jätehuoltopalveluille, jotka kunnallinen jäteyhtiö Jätekuikko järjestää elinkeinotoiminnalle sekä muille julkisille toimijoille kuin kunnille tilanteessa, jossa palvelua pyydetään markkinoiden palveluntarjonnan puutteen vuoksi.

Jätelautakunta varaa kuntalaisille ja niille, joiden oloihin päätöksenteolla on huomattava vaikutus, mahdollisuuden esittää mielipiteensä TSV-taksaluonnoksesta. Lisäksi jätelautakunta varaa alueen toimialueen kunnille ja kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille tilaisuuden lausunnon antamiseen asiasta.

TSV-taksaluonnos sekä kuulutus asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksista pidetään nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla 7.10.-31.10.2024. Tieto kuulutuksesta lähetetään lisäksi sähköisesti kaikkiin jätelautakunnan toimialueen kuntiin, jotta kunnat voivat julkaista ne omilla verkkosivuillaan. Asiasta ilmoitetaan kuulutuksella, joka julkaistaan kuntien ilmoituslehdissä.

Nähtävillä olon ja kuulemisen jälkeen jätetaksaan tehdään tarvittaessa muutoksia ja se tuodaan jätelautakunnalle päätettäväksi. Jätelautakunnan on tarkoitus



hyväksyä TSV-taksa loppuvuonna 2024, jotta taksamuutokset voivat tulla voimaan 1.1.2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Elinkeinoelämän jätehuolto sekä julkisen hallinto- ja palvelutoiminnan jätehuolto kuuluu kunnan omaa toimintaa lukuun ottamatta jätelain (646/2011) 28 §:n mukaisesti jätteen haltijan vastuulle. Jätelain 33 §:n mukaisesti kunnan on kuitenkin järjestettävä näiden toimijoiden jätehuolto silloin, kun jätteen haltija pyytää palvelua muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi, ja jäte laadultaan ja määrältään soveltuu kuljetettavaksi tai käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä. Tämän säännöksen mukaista palvelua kutsutaan kunnan toissijaisen vastuun perusteella järjestettäväksi jätehuoltopalveluksi eli TSV-palveluksi. TSV-palveluilla pyritään turvaamaan toimiva jätehuolto kaikkialla kaikille asiakkaille. Palvelun pyytämisessä ja tarjoamisessa on noudettava jätelain mukaisia menettelyjä.

Kunnan toissijaisen vastuun perusteella tarjottavat jätehuoltopalvelut ovat lakisääteisiä palveluja. Jätelain 78 §:n mukaisesti kunnan lakisääteisestä jätehuollon järjestämisestä on perittävä kustannukset täysimääräisesti kattavaa jätemaksua. Jättemaksun perusteista määrätään jätelain 79 §:n mukaisesti jätetaksa. TSV-palveluille on voimassa oma, jonkin verran kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvasta taksasta poikkeava jätetaksa.

TSV-taksan periaatteet

Kunnan toissijaiselle vastuulle kuuluvien palvelujen maksujen on vastattava mahdollisimman tarkasti juuri näiden palvelujen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Kunnan toissijaisesta jätehuoltopalvelusta perittävä jätemaksu ei saa myöskään alittaa kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvasta jätehuoltopalvelusta perittävää jätemaksua. Näin ollen yrityksiltä ja muilta yhteisöiltä jätehuoltopalveluista perittävien jätemaksujen on oltava vähintään yhtä suuria kuin kotitalouksien sekä kuntien hallinto- ja palvelutoiminnan vastaavista palveluista perittävien maksujen.

TSV-maksut ovat pääosin yhtenäisiä kotitalouksien maksujen kanssa. TSV-maksuilla katetaan kuitenkin jätelain mukaisesti kunkin palvelun tarjoamisesta aiheutuvat kustannukset ja maksuja ei subventoida, joten ne ovat paikoin kotitalouksien maksuja korkeammat. TSV-maksuilla katetaan palvelujen suorien kustannusten lisäksi kunnallisen jäteyhtiön kiinteitä kustannuksia, mikä hyödyttää kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvia jätehuoltoasiakkaita eli kotitalouksia sekä kuntien hallinto- ja palvelutoimintaa.

TSV-taksa on valmisteltu alueellisissa jätehuollon viranomaispalveluissa kunnallisen jäteyhtiön toimittamien tietojen pohjalta. Jätelautakunta hyväksyy taksan. Jättemaksut määrätään jätteen haltijoille jätetaksan mukaisesti ja maksut suoritetaan Jätekuolle, joka toimii jätelautakunnan lukuun hoitaen laskutuksen ja maksukertymien seurannan.



Jäteastioiden tyhjennysmaksut

Jätelain 79 §:n mukaan kunnan jätemaksun perusteita ovat jätteen laji, laatu, määrä ja noutokerrat. TSV-taksassa on määritelty säännöksen mukaisesti maksut jäteastioiden tyhjennyspalveluille jätelajeittain. Kuljetusten osalta maksut muodostuvat kilpailutuksen perusteella alueittain. Samoin kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvassa jätetaksassa, jäteastioiden tyhjennyshinnoille on kaksi hinta-aluetta: 1) Kuopio, Siilinjärvi ja Pieksämäki sekä 2) muut kunnat. Jäteastian tyhjennyspalvelut tarjotaan TSV-asiakkaille samoilla kuljetusreiteillä kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluville asiakkaille.

Sekajätteen tyhjennysmaksu muodostuu kuljetus- ja käsittelyosasta. Kuljetusosalla katetaan sekajätteen keräyksen ja kuljetuksen, kuljetusten järjestämisen, jäteastiapalvelun sekä astiapesujen kustannukset. Käsittelyosalla katetaan sekajätteen käsittelykustannukset eli poltto energiahyötykäyttöön Riikinvoiman ekovoimalaitoksella. Lisäksi sekajättemaksuilla katetaan jäteyhtiön yleisiä kustannuksia ja osin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvien asiakkaiden kierrätettävien jätteiden kustannuksia.

TSV-asiakkaiden sekajäteastioiden tyhjennysmaksuja esitetään korotettavaksi vastaavasti kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvien asiakkaiden maksuja. Tyhjennysmaksun kuljetusosaa nostaa tehdyt ja odotettavissa olevat kuljetusurakoiden indeksitarkistukset. Käsittelyosa taas nostaa Riikinvoiman ekovoimalaitoksella tapahtuvan energiahyötykäytön kustannusten kasvaminen. Lisäksi käsittelyosassa otetaan huomioon mm. Jättekukon yleisten kustannusten nousu (erityisesti asiakaspalvelun ja tietojärjestelmien kulujen kasvu). Sekajäteastioiden ja -säiliöiden hinnan korotukseksi esitetään jäteastian tai säiliön koosta riippuen noin 5–10 %.

Biojätteen tyhjennyshinta on TSV-asiakkailla huomattavasti korkeampi kuin kunnan ensisijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluvilla asiakkaille, koska TSV-asiakkailla biojätteen tyhjennyksiä ei voida kompensoida sekajätteen maksuilla. Biojätteen keräyksen, kuljetuksen ja käsittelyn suorat kustannukset on katettava siis biojäteastian tyhjennysmaksuilla. Koska näissä kustannuksissa ei ole odotettavissa kokonaisuuteen merkittävästi vaikuttavia muutoksia, biojätteen tyhjennyshinnat esitetään säilytettäväksi ennallaan.

Pakkausjätteissä TSV-asiakkaille otetaan käyttöön pakkausjätelajikohtaiset tyhjennyshinnat vastaavasti kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvilla kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan asiakkaille. Tyhjennyshinnat perustuvat keräyksen ja kuljetuksen järjestämisen suoriin kustannuksiin. Osin hinnat laskevat (kartonki- ja lasipakkaukset sekä metalli) ja osin nousevat (muovipakkaukset). Hinnat ovat kartonkipakkauksilla ja metallilla kotitalouksien hintoja korkeammat, koska pakkausten tuottajien jätelain mukaisesti kunnalliselle jäteyhtiölle maksamat korvaukset pakkausjätteiden kiinteistöittäisestä keräyksestä kohdistetaan alentamaan ainoastaan kotitalouksien maksuja.

TSV-asiakkaille tarjottava palvelu on sikäli suppeampaa kuin kunnan ensisijaiselle vastuulle kuuluvilla asiakkaille, että tyhjennysmaksuihin ei sisälly



jäteastiapalvelua. TSV-asiakkaat hankkivat siis jäteastiat itse. Jäteastioiden tyhjennyshinnat sisältävät kuitenkin Jätekukon toteuttamat jäteastiapesut.

Lisäpalvelujen maksut

Jätehuollon lisäpalvelujen maksut ovat entiseen tapaan TSV-asiakkailla samat kuin kunnan ensisijaiselle jätehuoltovastuulle kuuluvilla asiakkailla. Osa lisäpalveluista tarjotaan ainoastaan kotitalouksille ja kunnille, eikä näille ole asetettu ollenkaan hintaa TSV-taksaan.

Lisäpalvelujen hintoja esitetään tarkistettavaksi kustannusperusteisesti siten, että arvioitu kuljetusindeksikorotus huomioidaan niissä hinnoissa, jotka liittyvät jätteen keräykseen ja kuljetukseen. Maksut ovat tasolla, jolla saadaan katettua asiakkaan tilaamista lisäpalveluista aiheutuvat kustannukset. Osa lisämaksuista ei perustu suoraan asiakkaan tilaukseen, vaan määräytyy siitä, että jäteastian tyhjennyksestä aiheutuu kunnalliselle jäteyhtiölle normaalia poikkeavia kustannuksia esimerkiksi keräyspaikan olosuhteiden vuoksi.

Lajitteluasemien pienkuormamaksut

Lajitteluasemilla otetaan vastaan jäteastioihin määränsä tai laatunsa vuoksi soveltumattomia jätteitä kotitalous- ja kunta-asiakkaiden lisäksi myös TSV-asiakkailta. Pienkuormien vastaanottomaksut ovat kotitalouksien vastaanottomaksuja korkeammat, koska niissä huomioidaan myös lajitteluasemien kiinteitä kustannuksia. Kotitalouksien käyttöä varten lajitteluasemien infra ja ylläpito katetaan perusmaksulla, jota taas muut asiakkaat eivät maksa.

Pienkuormamaksut perustuvat kuormakokoon. Hinnat ovat TSV-asiakkailla samat kuin kunta-asiakkailla. Koska jätteen käsittelyn kulut ovat kasvaneet, pienkuormamaksuja esitetään korotettavaksi noin 4–5 %.

Lajitteluasemilla vastaanotetaan vaarallisten jätteen pieneriä myös TSV-asiakkailta. Siinä missä vaarallisen jätteen vastaanotto on veloitusperusteista perusmaksua maksaville kotitalousasiakkaille, TSV-asiakkaille vaarallisen jätteen vastaanotolle on määritelty jäteyhtiönä vastaanotettavaan määrään perustuvat hinnat. Nämä hinnat pidetään lähes ennallaan – hintoihin tehdään vain pieniä pyöristyksiä.

Jätekeskuksen vastaanottomaksut

Kuopion jätekeskuksella vastaanotettaville jätteille on määritelty kustannusperusteisesti painoon perustuvat hinnat (euroa/tonni). Jätelajien nimiä on jonkin verran tarkennettu TSV-taksassa siten, että nimikkeet olisivat yhtenäiset kaikilla Riikinvoiman alueen jäteyhtiöillä.

Jätekeskuksen vastaanottohintoihin tulee korotuksia, jotka perustuvat kilpailutettujen jätteenkäsittelijöiden hintojen kohoamiseen tai Jätekukon oman käsittelytoiminnan hintojen nousuun. Korkeimmat hinnankorotukset kohdistuvat sellaisiin jäte-eriin, joiden käsittelyyn tarvitaan runsaasti konetöitä (esim. haravointijäte, murskattava poltettava jäte) taikka joita vastaanotetaan vähän ja



loppusijoitetaan kaatopaikalle (esim. palojäte, puhallushiekka, öljyinen maa). Pieneltä osin hinnat myös laskevat, kun hyötykäyttö on tehostunut (materiaalihyötykäyttöön soveltuvat muovit ja kipsilevyt). Jätekeskuksen hinnoissa on huomioitu kohtuullinen kate. Osin tätä katetta on pienennetty kustannusten noustua, jos vastaanoton hintaa ei ole haluttu nostaa. Tämä on perusteltua tilanteessa, jossa jätelajia tarvitaan Jätekeskuksen vastaanottoon, jotta yhtiö saa täytettyä sitä koskevat jätteen toimitusvelvollisuudet (poltettava jäte ja sekajäte energiaksi).

TSV-taksaan lisätään uutena maksut vieraskasvilajien vastaanotolle. Vieraskasvilajien maanpäälliset kasvin ohjataan polttoon ja juuria sisältävät kuormat loppusijoitetaan. Vieraskasvilajit on lisätty taksaan omiksi jätelajeikseen määrien seurannan ja niiden raportoinnin vuoksi. Lisäksi TSV-taksaan sisällytetään hinta kuolleiden eläinten vastaanotolle. Välillä hinta poistettiin jätetaksasta, koska Jätekeskus katsoi, ettei jätekeskuksen ympäristölupa mahdollista enää kuolleiden eläinten loppusijoitusta alueelle. Jätekeskuksen ympäristöluvan tulkintaa on tarkennettu, minkä perusteella vastaanotto on katsottu taas mahdolliseksi.

Niille jätelajeille, jotka on nimetty TSV-taksaan, on lähtökohtaisesti käsittelypalvelu tarjolla. TSV-taksasta on poistettu jätelajeja, joilla Jätekeskolla ei ole enää vastaanottoa. Esimerkiksi asfaltti- ja betonijätteen sekä maamassojen vastaanotto toiminta on siirtynyt Jätekeskuksen tytäryhtiölle, Kiertokukko Oy:lle, eikä Jätekeskus ota enää näitä jätteitä vastaan suurina erinä jätekeskuksella. Joidenkin jätelajien kohdalla jätteenkäsittelyn tilanne voi myös muuttua taksan voimassa ollessa niin, ettei jäte sovellu enää jäteyhtiön vastaanotettavaksi esimerkiksi jatkokäsittelykanavan puuttuessa. Tällöin jäteyhtiö ei ole enää velvollinen ottamaan jätelajia vastaan TSV-jätteenä, vaikka sille olisi taksassa hinta. Jätelain mukainen kunnan toissijainen jätehuoltovelvoite koskee vain sellaista jätettä, joka soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään.

Jätekeskuksen lisäksi jätelajeittain määritellyillä tonnihinnoilla otetaan vastaan jätteitä myös Outokummun lajitteluasemalla. Outokummun lajitteluasemalla on muista lajitteluasemista poiketen vaakajärjestelmä ja rakenteet, jotka mahdollistavat suurempien jäte-erien vastaanoton. Outokummun lajitteluaseman toiminta ei vastaa kuitenkaan kokonaisuudessaan Kuopion jätekeskuksen toimintaa, joten vastaanottohintoja on huomattavasti suppeammin eri jätelajeille kuin Kuopion jätekeskuksella.

Outokummun lajitteluaseman painoperusteiset vastaanottohinnat on muodostettu siten, että Kuopion jätekeskuksen vastaanottohintaan on lisätty jätteen kuljetuskustannukset jätekeskukselle. Kuljetuskustannukset perustuvat kunnallisen jäteyhtiön laskelmiin siitä, mitä kunkin jätelajin kuljetus maksaa. Jotkut jätelajit vastaanotetaan Outokummussa samalla hinnalla kuin jätekeskuksella, jos jäte käsitellään Outokummussa tai se saadaan toimitettua suoraan käsittelypaikkaan siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tule verrattuna Kuopion jätekeskuksella tapahtuvaan vastaanottoon.

Jätekeskuksen ja Outokummun lajitteluaseman painoperusteisissa hinnoissa on mahdollisuus tarkistaa taksassa määriteltyä tarkkaa hintaa alemmaksi tai



korkeammaksi, jos jätteen määrästä, ominaisuuksista tai muista vastaavista seikoista aiheutuu tavallista poikkeavia vastaanottokustannuksia. Jäte-erä voi esimerkiksi tarvita ominaisuuksiensa vuoksi esikäsitteilyä, tai sen jatkokäsittelyn hinta voi olla erän pienuuden tai suuruuden vuoksi normaalista poikkeava. Näin ollen on perusteltua, että hintoja voidaan muuttaa jatkossakin tarvittaessa +/- 25 % siten, että ne vastaavat kustannuksia.

Jätekeskuksen ja Outokummun lajitteluaseman palvelumaksuja, kuten konetöiden maksuja ja vaakamaksua, nostetaan kustannusvastaavasti. Vaakamaksulla katetaan niitä kiinteitä kustannuksia, joita aiheutuu jokaisen kuorman kirjaamisesta, raportoinnista, hallinnoinnista ja laaduntarkkailusta. Kiinteällä maksulla varmistetaan, että kustannukset saadaan katettua kaiken kokoisia ja laatuksia kuormia ajatellen. Lisäksi uutena maksuna otetaan käyttöön maksu siirtoasiakirjan täyttämiseksi. Jos jokin asiakas ei ole täyttänyt jätelainsäädännön vaatimissa tilanteissa siirtoasiakirjaa, vaan vaakaoperaattorin on tehtävä tämä asiakkaan puolesta, määrätään tästä taksan mukainen palvelumaksu.

Vaikutusten arviointi

Taksamuutosten ympäristövaikutusten arvioidaan olevan kokonaisuudessaan neutraalit. Maksujen muutosten ei arvioida vaikuttavan jätehuoltopalvelujen hankkimiseen siten, että muutoksilla olisi vaikutuksia ympäristöön.

Jätehuoltopalveluja tarvitseville yrityksille jätelaki ja sen nojalla annettu taksa varmistavat jätehuoltopalvelujen saannin kunnalliselta jäteyhtiöltä aina niissä tilanteissa, kun markkinaehtoisia palveluja ei ole kohtuullisin kustannuksin saatavilla ja jäte soveltuu kunnan jätehuoltojärjestelmään. Taksamuutosten vaikutukset niihin yrityksiin, jotka tarvitsevat TSV-palvelua, ovat pääosin lievästi negatiiviset, sillä osa maksuista nousee. Vaikutukset riippuvat paljon siitä, millaisia palveluja yritys tarvitsee. Joillekin asiakkaille vaikutukset ovat neutraalit tai jopa positiiviset, sillä pieneltä osin maksut myös laskevat.

Jätehuollon alalla toimiviin yrityksiin muutokset vaikuttavat eri tavoin riippuen siitä, tukeutuuko jätehuoltoalan yritys palveluntarjonnassaan kunnallisen jäteyhtiön palveluihin vai järjestääkö se palveluja pääosin itse. Jättekukolta osin palveluita hankkiviin yrityksiin maksujen korotukset vaikuttavat negatiivisesti. Jos taas yritys tarjoaa kuljetus- ja käsittelypalvelua omana toimintana, TSV-hintojen nostamisen vaikutus voi olla positiivinen. Kunnallisen jäteyhtiön TSV-hinnan noustessa yksityisen palvelutarjonnan hinta voi ollakin siihen nähden kohtuullinen, jolloin asiakas voi siirtyä tämän yrityksen palvelujen käyttäjäksi.

Liitteet

**6****Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksaa 1.1.2025 alkaen**

Savo-Pielisen jätelautakunta 28.11.2024
7780/14.06/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta hyväksyy saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksan liitteenä olevan ehdotuksen mukaisena jätelain 79 §:n nojalla. Taksa tulee voimaan 1.1.2025. Taksa astuu voimaan kuntalain 143 §:n mukaisesti, vaikka sen hyväksymistä koskevaan päätökseen haettaisiin muutosta. Jätetaksa on voimassa toistaiseksi, kunnes erikseen muuta päätetään. Taksa kumoaa voimaantullessaan jätelautakunnan hyväksymän edellisen saostus- ja umpisäiliölietteen käsittelytaksan.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksaa annetaan yleisesti tiedoksi jätelain 79 §:n ja kuntalain 108 §:n mukaisesti pitämällä se nähtävillä jätelautakunnan verkkosivuilla (www.jatelautakunta.fi) ja vastuukunnan eli Kuopion kaupungin verkkosivuilla 2.12.2024–8.1.2025. Lisäksi tieto lähetetään muihin toimialueen kuntiin, jotka voivat julkaista sen omilla verkkosivuillaan. Jätelautakunnan verkkosivuilla taksa on saatavilla myös nähtävilläpitoajan jälkeen.

Päätös**Selostus**

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelytaksassa määritellään maksut kunnallisessa jätehuoltojärjestelmässä käsiteltäville kiinteistöjen jätevesien käsittelyssä syntyville lietteille, jotka ovat jätelain mukaista jätettä. Jätelain 32 §:n mukaan kunnan on järjestettävä asumisessa sekä kunnallisessa hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen jätehuolto. Jätelain 33 §:n mukaisen toissijaisen vastuun perusteella kunta vastaa myös muilla kiinteistöillä syntyvien saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollosta, jos jätteen haltija pyytää palvelua muun palvelutarjonnan puutteen vuoksi ja jätevesiliete soveltuu käsiteltäväksi kunnan jätehuoltojärjestelmässä.

Alueen jätehuoltopalvelut hoitava kunnallinen jäteyhtiö, Jätekuikko, on tehnyt kuntien vesihuoltolaitosten kanssa sopimukset siitä, että saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittely hoidetaan kunnallisilla jätevedenpuhdistamoilla. Kuljetukset on sen sijaan järjestetty jätelautakunnan päätöksen 31.10.2013 mukaisesti kiinteistön haltijan järjestäminä eli kuljetuksia ei ole Jätekuikon toimesta kilpailutettu. Kukin kiinteistön haltija tilaa jätevesilietteiden kuljetuksen valitsemaltaan jätehuoltorekisteriin merkityltä kuljettajalta.



Jätevesilietteiden käsittelystä on perittävä jätelain 78 §:n mukaisesti jätemaksua, jolla katetaan siitä aiheutuvat kustannukset. Jätelautakunnan on hyväksyttävä jätelain 79 §:n mukaan taksa, jossa määritellään lietteiden käsittelymaksujen perusteet. Käsittelymaksut yksittäisille kiinteistön haltijoille määrätään taksan mukaisesti. Kuljetushinnoista jätelautakunta ei sen sijaan päättä, vaan niistä kukin kuljetusyrittäjä sopii asiakkaan kanssa.

Jätetaksan valmistelu ja tiedottaminen taksasta

Jätetaksa-asiakirja on valmisteltu jätehuoltoviranomaisessa. Kuntien jätevedenpuhdistamojen vastaanottohintojen muuttamisesta on käyty sähköpostikeskustelu kuntien jätevesihuollon yhteyshenkilöiden kanssa, ja muutos vastaanottohintaan esitetään tämän keskustelun pohjalta. Kustannukset jätevesilietteiden käsittelymaksujen laskutuksesta ja rekisterin hoitamisesta on selvitetty kunnalliselta jäteyhtiöltä.

Taksan rakenteeseen ei tehdä muutoksia ja kustannusten nousuun perustuvat korotukset lietteiden käsittelymaksuissa ovat vähäisiä, joten asian ei katsota vaikuttavan sillä tavoin huomattavasti alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden olosuhteisiin, että asiassa olisi ollut tarvetta hallintolain 41 §:n mukaiseen vaikuttamismahdollisuuksien varaamiseen. Taksasta tiedotetaan kuitenkin yleisesti siten kuin jätelain 79 §:ssä edellytetään.

Taksan rakenne ja perusteet

Savo-Pielisen jätelautakunnan toimialueella on ollut jo vuodesta 2014 lähtien voimassa kaikissa kunnissa yhtenäiset maksut saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelylle. Yhteiset käsittelymaksujen periaatteet on muodostettu kuntien vesihuoltolaitosten ja Jätekukon kanssa käydyissä neuvotteluissa. Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelymaksu koostuu kuntien vesihuoltolaitoksille tulevasta vastaanottohinnan osuudesta sekä Jätekukolle tulevasta laskituksen ja rekisterin hoitamisen osuudesta.

Kuntien vesihuoltolaitosten vastaanottohinnalla katetaan lietteiden vastaanoton ja puhdistamokäsittelyn kustannuksia. Eri lietelaaduille eli saostussäiliölietteelle ja umpisäiliölietteelle on erisuuruiset hinnat, koska ne poikkeavat ominaisuuksiltaan toisistaan ja saostussäiliölietteiden käsittely on umpisäiliölietteiden käsittelyä kalliimpaa. Kuntien vesihuoltolaitosten yhteyshenkilöiden kanssa käydyn keskustelun pohjalta on todettu, että käsittelyhintoja on tarvetta tarkistaa. Hinnankorotuksen perusteena on yleisten kustannusten nousu. Lietteiden käsittelymaksun vastaanottohinnan osuutta esitetään korotettavaksi tällä perusteella 2 %.

Käsittelymaksuun sisältyvällä Jätekukon osuudella katetaan keskitetyn rekisterin hoidon ja laskituksen kustannukset. Jätekukko vastaanottaa kuljettajien ilmoitukset kiinteistöittäin noudetuista lietemääristä joko sähköisesti päätelaitteella tai paperisella siirtoasiakirjalla. Tieto kultakin kiinteistöltä tyhjennetyistä lietemääristä ja lietteen käsittelystä viedään jätelautakunnan ja Jätekukon yhteisesti pitämään jätehuollon asiakasrekisteriin. Jätekukko hoitaa käsittelymaksun laskituksen rekisteriin vietyjen tietojen pohjalta. Jätekukko siirtää lisäksi tyhjennystiedot Suomen ympäristökeskuksen ylläpitämään SIIRTO-rekisteriin. Niiden kuljettajien,



jotka käyttävät sähköistä päätelaitetta kuljetusten ilmoittamiseen Jätekuolle, ei tarvitse näin ollen toimittaa tietoja erikseen SIIRTO-rekisteriin. Sen sijaan paperisia siirtoasiakirjoja edelleen käyttävien kuljettajien on toimitettava lainsäädännön edellyttämät tiedot itse rekisteriin asiointikäyttöliittymän kautta.

Laskutuksen ja rekisterinhoidon osuus saostus- ja umpisäiliölietteen tyhjennyksistä määräytyy lietekuutioittain eli tämä osuus tulee kuntien vesihuoltolaitoksille maksettavan käsittelyosuuden päälle. Rekisterin hoidon ja laskutuksen maksu on saostussäiliölietteellä noin kaksinkertainen umpisäiliölietteeseen verrattuna, jotta kutakin tyhjennystapahtumaa kohden maksut olisivat samansuuntaiset (umpisäiliölietettä tyhjenetään tyypillisesti enemmän kuin saostussäiliölietettä). Laskutuksen ja rekisterinhoidon maksuosuutta esitetään korotettavaksi 3 %. Korotuksen perusteena on yleinen kustannustason nousu, mm. henkilöstö- ja tietojärjestelmäkustannusten kasvaminen.

Uudet käsittelymaksut

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelymaksut nousevat kokonaisuudessaan reilut 2 %. Saostussäiliölietteen uusi käsittelymaksu tulee olemaan 19,35 euroa/m³, kun maksu oli aikaisemmin 18,93 euroa/m³. Umpisäiliölietteen uusi käsittelymaksu tulee olemaan 6,20 euroa/m³, kun se oli aikaisemmin 6,06 euroa/m³. Maksut sisältävät arvonnisäveron (25,5 %).

Vaikutusten arviointi

Yhtenäisten käsittelymaksujen ansiosta alueen asukkaat ovat yhdenvertaisessa asemassa toisiinsa nähden. Yhtenäiset maksut ohjaavat myös kuljetusyrittäjiä siihen, että jätevesilietteet kuljetetaan lähimmälle jätevedenpuhdistamolle, kun käsittelyhinnoissa ei ole kunnittaisia eroja.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden käsittelymaksuihin on tulossa maltillinen korotus, joten taksan vaikutusten arvioidaan olevan ihmisiin lievästi negatiiviset. Yhtä tyhjennystapahtumaa kohti maksun korotus on säiliön koosta riippuen tyypillisesti vajaasta yhdestä eurosta kahteen euroon. Saostussäiliöt tyhjenetään tavallisesti noin kerran vuodessa. Umpisäiliöt tyhjenetään tyypillisesti hieman useammin tarpeen mukaan, kun ne täyttyvät.

Yhdelle kiinteistölle määräytyvä käsittelymaksun muutos on niin pieni, ettei taksamuutoksella arvioida olevan vaikutusta säiliöiden tyhjennystiheyteen ja edelleen ympäristöön. Taksamuutoksella ei arvioida olevan myöskään yritysvaikutuksia.

Sovelletut säännökset

Hallintolaki (434/2003) 41 §
Jätelaki (646/2011) 32, 32 a, 33, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84 ja 137 §
Kuntalaki (410/2015) 108 ja 143 §

Liitteet

Ehdotus saostus- ja umpisäiliölietteen käsittelytaksaksi 1.1.2025 alkaen

**7****Jätehuoltoviranomaisen käyttösuunnitelma vuodelle 2025**

Savo-Pielisen jätelautakunta 28.11.2024
6568/02.02.00/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Saija Pöntinen, puh. 044 718 5066
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta hyväksyy jätehuoltoviranomaisen käyttösuunnitelman vuodelle 2025. Käyttösuunnitelmassa määritellään talousarvion mukaisten määrärahojen käyttö ja vahvistetaan toiminnan painopisteet.

Päätös**Selostus**

Kunnan toiminnan on oltava tavoitteellista ja suunnitelmallista. Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio, jossa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet.

Savo-Pielisen jätelautakunta on käsitellyt alueellisen jätehuoltoviranomaisen vuoden 2025 toiminnan suunnittelun ja talousarvioluonnoksen valmistelutilanteen kokouksessaan 2.10.2024. Kuopion kaupunginhallitus käsittelee koko kaupungin talousarvion ja esittää kokouksessaan 2.12.2024 talousarvion kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Kaupunginvaltuusto käsittelee talousarviota kokouksessaan 9.12. ja tekee siitä päätöksen 16.12.2024.

Lautakunnat hyväksyvät palvelualueiden käyttösuunnitelmat talousarvion pohjalta. Käyttösuunnitelmissa määritellään talousarvion mukaisten rahojen käyttö. Lisäksi vahvistetaan toiminnalliset tavoitteet. Jätelautakunta hyväksyy alueellisten jätehuollon viranomaispalveluja ja lautakuntatyötä koskevan käyttösuunnitelman. Koska jätelautakunnan nettotulos on nolla, ei lautakunnassa käsiteltyyn talousarvioluonnokseen ole odotettavissa talousarviokäsittelyssä muutosta. Jätelautakunta hyväksyy tämän vuoksi osaltaan jo käyttösuunnitelman etukäteen.

Kuopion kaupunkirakennelautakunta hyväksyy myöhemmin koko kaupunkiympäristön palvelualueen käyttösuunnitelman, johon jätelautakunnan käyttösuunnitelman sisältyy. Kaupunkirakennelautakunta huomioi omissa päätöksenteossään jätelautakunnan päätöksen käyttösuunnitelmasta.

Toiminta ja talous vuonna 2025

Käyttösuunnitelma sisältää jätehuollon viranomaispalvelujen toiminnan suunnittelun vuodelle 2025 sekä suunnitelman tuloista ja menoista. Jätelautakunta on jo käsitellyt



toiminnan painopisteitä kokouksessaan 2.10.2024, ja nämä painopisteet on sisällytetty käyttösuunnitelmaan. Jätehuoltoviranomaisen toiminnan ja talouden suunnittelussa on otettu huomioon sille jätelainsäädännössä ja kuntien tekemässä sopimuksessa annetut tehtävät sekä jätepoliittisessa ohjelmassa asetetut tavoitteet.

Vuoden 2025 aikana kehitetään yhteistyössä Jätekkon kanssa asiakaspalvelu- ja hakemusprosesseja sekä viestintää. Lisäksi huolehditaan, että jätehuoltoviranomaisen toiminnan tarpeet huomioidaan riittävällä tavalla jäteyhtiön toiminnanohjausjärjestelmän uudistuksessa, sillä järjestelmää käytetään yhteisesti asiakasrekisterin ylläpitoon, palvelujen toteuttamiseen ja jätehuollon seurantaan.

Jätehuoltoviranomaisen toteuttamassa seurannassa huolehditaan siitä, että kunnan jätehuollon järjestämisvastuulle kuuluvat kiinteistöt liittyvät säännösten mukaisesti jätehuoltoon kaikkien vaadittavien jätelajien osalta. Syksyllä 2024 alkanut laajentuneen biojätteen erilliskeräysvelvoitteen laaja seuranta tulee jatkumaan kevätkaudella 2025. Tämän jälkeen on tarkoituksena, että biojätteen jätehuollon seurantaa aletaan tehdä säännöllisesti sekajätteen jätehuollon seurannan rinnalla. Tarkastelua kohdistetaan myös muihin kierrätettäviin jätteisiin. Näiden lisäksi saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuollon seurantaa laajennetaan uuteen kohdekuuntaan.

Vuonna kunnissa 2023 hyväksytyn jätepoliittisen ohjelman toteuttamista edistetään yhteistyöryhmän kautta sekä tehden yhteistyötä alueen ilmastohanketoimijoiden kanssa. Palvelutason toteutumisen varmistamiseksi huolehditaan yhteistyöstä etenkin Jätekkon kanssa. Jätepoliittisen ohjelman ja palvelutason seurantaa varten aletaan kokoamaan tietoa ja huolehditaan tarvittavasta raportoinnista.

Edellä mainitut toiminnan painopisteet on asetettu olettaen jätelautakunnan yhteistyökuntien säilyvän nykyisellään. Mahdollista kuitenkin on, että Mikkelin kaupunki liittyy mukaan yhteistyöhön. Muutos yhteistyökuntiin on tehtävä, mikäli alueen kunnallisen jäteyhtiön, Jätekkko Oy:n, ja Mikkelin kaupungin omistaman jäteyhtiön, Metsäsairila Oy:n, fuusio toteutuu. Jäteyhtiöiden fuusio siis edellyttäisi muutoksia myös kuntien väliseen sopimukseen jätelautakunnasta sekä lautakunnan kokoonpanoon, toimintaan ja henkilöstöön. Lisäksi tarvittaisiin jätehuoltomääräysten, jätetaksojen ja palvelutason tarkastelua ja yhtenäistämisprosessien aloittamista.

Jätelautakunnan määräraha vuodelle 2025 on 418 000 euroa. Myös määrärahaan voi olla tarvetta tehdä muutoksia, jos vuoden aikana on alettava valmistelemaan ja toteuttamaan yhteistyöalueen laajentumista. Jätelautakunnan toiminnan kustannukset katetaan joka tapauksessa kuntien tekemän sopimuksen mukaisesti kokonaisuudessaan jätemaksuilla (perusmaksun jätelautakuntaosalla), joten nettotulos on vastuukunnan kannalta aina nolla.

Toiminnan mittarit

Käyttösuunnitelmassa on jätehuoltoviranomaisen toiminnan tuloksellisuutta kuvaavat mittarit. Mittarina käytetään omakotitalojen ja vapaa-ajan asuntojen liittymisastetta järjestettyyn jätehuoltoon (liittyneiden %-osuus kaikista kiinteistöistä). Toiseksi mittarina käytetään jätehuoltoviranomaiselle saapuvien hakemusten käsittelyaikaa (viikkoa).



Jätehuollon liittymisaste kertoo jätehuollon seurantatyön vaikuttavuudesta. Tavoitteena on, ettei liittymisaste laske, vaan nousee pikkuhiljaa tai vähintäänkin pysy ennallaan.

Hakemusten käsittelyaika kuvaa jätehuollon viranomaispalvelujen toimivuutta asiakkaan kannalta. Hakemukset käsitellään yhtenäisin jätelautakunnan hyväksymien ratkaisulinjoin ja palvelulupauksena on, että asiakas saa hakemukseensa ratkaisun neljässä viikossa.

Vaikutusten arviointi

Asiakaspalvelu- ja hakemusprosessien sekä viestinnän kehittämällä arvioidaan olevan lievästi positiiviset vaikutukset ihmisiin siten, että palvelun saatavuus ja laatu paranevat. Kiinteistöjen jätehuoltojärjestelyjen asianmukaisuuden seurannalla lisätään asiakkaiden yhdenvertaisuutta eli sitä, että kaikki ovat tasapuolisesti jätehuollon ja jätemaksujen piirissä. Tällä tavalla seurannalla arvioidaan olevan kokonaisuutena positiiviset vaikutukset ihmisiin, vaikka osin ihmiset voivat kokea heille asetettujen veloitteiden seurannan negatiivisena.

Jätehuollon seurannalla on positiivisia vaikutuksia ympäristöön: kun kiinteistöt ovat kaikkien vaadittavien jätelajien keräyksen piirissä, kierrätysaste nousee vähitellen ja jätteet päätyvät asianmukaiseen, ympäristövastuulliseen käsittelyyn. Myös sillä, että jätehuoltoviranomainen kannustaa kuntia jätepoliittisen ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen, tavoitellaan positiivisia ohjelmassa arvioituja ympäristövaikutuksia.

Liitteet

Käyttösuunnitelma: vuoden 2025 toiminta

Käyttösuunnitelma: vuoden 2025 talous



8

Tiedonannot 28.11.2024

Savo-Pielisen jäteautakunta 28.11.2024
2049/14.06/2024

Valmistelijat / lisätiedot:
Susanna Väätäinen, puh. 044 718 5067
Mari Karttunen, puh. 044 718 5068
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jäteautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Päätös

Selostus

2049/2024 Jätehuoltoviranomaisen asiakaskyselyn tulokset.

2049/2024 Luettelo viranhaltijapäätöksistä ajalta 18.9.-12.11.2024.

Liitteet

Koonti jätehuollon viranomaispalvelujen asiakaskyselyn tuloksista
Luettelo viranhaltijapäätöksistä ajalta 18.9.-12.11.2024 (jaetaan lautakunnan jäsenille)